

Executieve functies: Aanvullende informatie individueel traject

Informatie over het Individueel begeleidingstraject: Executieve functies

Executieve functies zijn hersenprocessen die ervoor zorgen dat we ons gedrag bewust kunnen sturen/reguleren. Executieve functies zijn voor een groot deel erfelijk en ontwikkelen zich in relatie tot onze omgeving. Ze zorgen ervoor dat een leerling - en later volwassene - doelgericht kan werken en de uitvoering van taken kan volhouden. Hoewel executieve functies zich tot ver in de adolescentie ontwikkelen, is bij sommige kinderen in een vroeg stadium te zien dat ze beperkt worden in hun leerontwikkeling, omdat ze (nog) niet vaardig genoeg blijken in het bewust sturen/reguleren van hun gedrag. Zij hebben baat bij een individueel begeleidingstraject.

Het begeleidingstraject van het ABC onderscheidt zich door individueel maatwerk te leveren voor ieder kind. Samen met het kind worden unieke leerdoelen opgesteld op basis van het profiel van executieve functies. Om deze leerdoelen te behalen wordt onder andere gebruik gemaakt van elementen van Beter bij de les, de theorie van Peg Dawson, Richard Guare (Executieve functies bij kinderen en adolescenten) en de theorie van Diana Smidts (Gedrag in uitvoering / Zelfsturing in de klas). In het behandeltraject onderscheiden we 11 executieve functies:

1. Reactie-inhibitie: Ik denk na voordat ik iets doe / Ik kan impulsen onderdrukken
2. Werkgeheugen: Ik kan informatie vasthouden terwijl ik er iets mee doe
3. Emotieregulatie: Ik weet wat ik moet doen om niet boos/verdrietig te worden en wat ik moet doen als ik dat ben
4. Volgehouden aandacht: Ik kan enige tijd mijn aandacht bij één taak houden
5. Taakinisiatie: Ik begin efficiënt en op tijd met een taak
6. Planning/prioritering: Wanneer doe ik wat?/ Wat moet nu?
7. Organisatie: Ik heb mijn spullen/taakaanpak op orde
8. Timemanagement: Ik kan tijd inschatten en managen
9. Doelgericht gedrag: Ik kan doorzetten tot het doel bereikt is
10. Flexibiliteit: Ik kan makkelijk schakelen en/of accepteren als iets anders gaat dan gepland
11. Metacognitie: Ik kan nadenken over/reflecteren op mijn eigen gedrag/handelen

Opbrengstverwachting van de klant

Het doel van het traject is dat de leerling zijn of haar eigen gedrag beter kan sturen en inzicht heeft in eigen vaardigheden, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied, zodat hij zich hierin verder kan ontwikkelen. Hierdoor weet de leerling, in de voor hem soms (te)veeleisende onderwijsleeromgeving, beter te profiteren van het onderwijs.

Mogelijke opbrengsten kunnen zijn:

- het beter kunnen starten met een taak en beter leren doorwerken
- het beter leren structureren van de taak of instructie
- handvaten in het omgaan met en voorkomen van gevoelens van boosheid of frustratie
- het oefenen en stimuleren van volgehouden aandacht
- het beter leren benutten en/of adequaat ondersteunen van het werkgeheugen

Ieder kind is uniek, dus voor ieder kind wordt een traject op maat samengesteld: specifiek afgestemd op het sterkte/zwakte profiel van de betreffende leerling. Te verwachten opbrengsten kunnen om deze reden pas nader gespecificeerd worden na het intakegesprek.

Wie komen in aanmerking

Alleen leerlingen uit groep 5, 6, 7 of 8 van het regulier basisonderwijs kunnen in aanmerking komen voor een individueel begeleidingstraject. In uitzonderlijke gevallen, in overleg met ons kan het traject ook worden ingezet bij kinderen uit groep 4.

Executieve functies: Aanvullende informatie individueel traject

Werkwijze

Wij bieden een regulier traject (6 sessies, verspreid over 6 weken) of een intensief traject (12 sessies, verspreid over desgewenst 6 of 12 weken).

Intake

Het traject start met een uitgebreide intake: samen met de leerling, de ouders, betrokken leerkracht(en) en/of leraar stellen we de doelen en te verwachten opbrengsten van het traject vast. Hierna volgt een observatie en een gesprek met het kind zelf. Motivatie is daarbij het uitgangspunt, het traject is effectief als de leerling gemotiveerd is om aan de doelen te werken. We sluiten het traject af met een evaluatiegesprek, waarin we terugblikken op wat de leerling heeft geleerd, en wat er nodig is om dit in de praktijk vast te houden.

Begeleidingssessies

We plannen twaalf of zes begeleidingssessies (variant intensief of regulier) van drie kwartier. Na ieder sessie koppelen we de voortgang en de werkwijze terug aan de ouders van het kind en de betrokken leerkracht via de mail.

Evaluatie

We sluiten het traject af met een evaluatiegesprek met het kind, de ouders en de leerkracht.

Meer informatie | Vraag je leerlingbegeleider van Het ABC of mail naar eftraject@hetabc.nl